

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. spalio 28 d. Nr. 21RE3-202 (AG3-168/26-2025)

Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės (pranešėja), Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant atsakovės Radviliškio rajono savivaldybės administracijos atstovui R. R.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo „Asmuo X“ skundą dėl Radviliškio rajono savivaldybės administracijos sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas „Asmuo X“ (toliau – ir pareiškėjas) Komisijai 2025 m. rugsėjo 26 d. pateikė skundą „Dėl individualių nuotekų valymo kompensacijos“ (toliau – ir skundas; b. l. 1), kuriuo prašo panaikinti Radviliškio rajono savivaldybės administracijos (toliau – ir atsakovė arba Administracija) Investicijų ir turto valdymo skyriaus 2025 m. rugsėjo 11 d. raštą Nr. S-2758 (8.27) „Dėl individualių nuotekų valdymo įrenginių kompensacijos“ (toliau – ir Sprendimas) ir įpareigoti atsakovę priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Skunde pareiškėjas nurodo, kad įsirengė nuotekų įrenginį, tačiau atsakovė neskyrė kompensacijos, neva, dėl to, kad anksčiau (pastaba: skunde klaidingai nurodoma „<...> 1924 m. balandžio mėn. <...>“, reikia suprasti – 2024 m.) buvo „<...> pasirašę, jog nesijungsime prie bendrų nuotekų <...>“, nors nuotekų sistemų nebuvo ir jos nepradėtos vesti ir dabar.

Atsakovė atsiliepiamu su pareiškėjo skundu nesutinka ir prašo jį atmesti.

Atsakovė nurodo, kad pareiškėjas Administracijai 2025 m. liepos 16 d. pateikė paraišką „Dėl individualių nuotekų valymo įrenginių arba nuotekų išsėmimo rezervuarų įrengimo dalinio finansavimo“ (toliau – ir Paraiška), kuria prašė skirti 1000 Eur kompensaciją už įsirengtą individualų nuotekų valymo įrenginį. Tačiau atsakovės sudaryta Radviliškio rajono savivaldybės komisija paraiškoms vertinti, gyventojų pateiktoms daliniam finansavimui gauti, įsirengus individualių nuotekų valymo įrenginį (toliau – ir Vertinimo komisija) 2025 m. rugsėjo 10 d. posėdyje nusprendė kompensacijos už įsirengtą individualų nuotekų valymo įrenginį adresu (duomenys neskelbtini), Radviliškio r. sav. pareiškėjui neskirti, nes pareiškėjas neatitinka Individualių nuotekų valymo įrenginių įrengimo arba nuotekų išsėmimo rezervuarų dalinio finansavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. balandžio 5 d. sprendimu Nr. T-796 (toliau – ir Tvarkos aprašas) 5 punkto nuostatų.

Atsiliepime pažymima, kad Tvarkos aprašo 5 punkte nustatyta, jog „<...> Individualių nuotekų valymo įrenginių arba nuotekų išsėmimo rezervuarų įrengimas finansuojamas tik tuo atveju, kai nėra techninės galimybės prisijungti prie centralizuotų nuotekų tinklų <...>“. Atitinkamai Vertinimo komisija kreipėsi į UAB „(duomenys neskelbtini)“ išsiaiškinti aplinkybes apie pareiškėjo technines galimybes prisijungti prie centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų (esamų ar planuojamų nutiesti). Iš UAB „(duomenys neskelbtini)“ buvo gauta informacija, kad Europos Sąjungos finansavimas ir tinklų projektavimo bei statybos darbų pradžia, pareiškėjo nurodytu adresu, numatyta šiais – 2025 – metais.

Taip pat iš UAB „(duomenys neskelbtini)“ buvo gauta informacija, kad 2024 m. vasario mėnesį renkant parašus dėl vandentiekio ir nuotekų įrengimo, susirinkimo protokole pareiškėjas pasirašė, jog nesutinka jungtis prie centralizuotų nuotekų tinklų.

Skundas tenkintinas.

Ginčas šioje byloje kilo dėl atsakovės Sprendimo, kuriuo nuspręsta pareiškėjui neskirti kompensacijos už įsirengtą individualų nuotekų valymo įrenginį, teisėtumo.

Iš byloje pateiktų duomenų nustatyta, kad pareiškėjas Administracijai 2025 m. liepos 16 d. pateikė Paraišką, prašydamas kompensacijos už įsirengtą individualų nuotekų valymo įrenginį adresu (duomenys neskelbtini)., Radviliškio r. sav. Vertinimo komisija, apsvarsčiusi pareiškėjo Paraišką, vadovaudamasi Tvarkos aprašo 5 punktu, nusprendė neskirti pareiškėjui finansavimo pagal pateiktą Paraišką.

Pareiškėjas su Sprendimu nesutinka iš esmės, taip pat jam neaiškūs šio Sprendimo motyvai.

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (aktuali redakcija nuo 2024 m. spalio 1 d.; toliau – ir Įstatymas) tikslas – nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimo ir planavimo bendruosius reikalavimus, kad būtų išvengta neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai, užtikrintas nepertraukiamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas, užtikrinta visuomenės poreikius atitinkanti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra, sudarytos sąlygos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims gauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėti galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas. Šiuo Įstatymu taip pat numatyta galimybė asmenims ir individualiai apsirūpinti tiek geriamuoju vandeniu, tiek individualiai tvarkyti nuotekas.

Įstatymo 16 straipsnio 19 punkte numatyta, kad už neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros reikalavimus atitinkančios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą kompensuojama Lietuvos Respublikos Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo nustatyta tvarka ir atvejais.

Radviliškio rajono savivaldybės gyventojų paraiškų teikimo, vertinimo, lėšų skyrimo už individualių buitinių nuotekų valymo įrenginių arba nuotekų išsėmimo rezervuarų įsigijimą tvarką reglamentuoja Individualių nuotekų valymo įrenginių įrengimo arba nuotekų išsėmimo rezervuarų dalinio finansavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. balandžio 5 d. sprendimu Nr. T-796 (minėta, Tvarkos aprašas; aktuali suvestinė redakcija nuo 2022 m. kovo 26 d.). Pagal Tvarkos aprašo 17 punktą, lėšos skiriamos Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu ir pervedamos pareiškėjui į paraiškoje nurodytą banko sąskaitą.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – ir VAI) nenumatyta, kad administracinis sprendimas turi būti išdėstytas viename dokumente ir į tai, kad Atsakovės Sprendimo, išnagrinėjus Paraišką, pagrindimas (jo turinys) yra išdėstytas dviejuose dokumentuose, t. y. Sprendime ir Vertinimo komisijos 2025 m. rugsėjo 10 d. posėdžio protokolo Nr. 24 išrašė (b. l. 3, toliau – Protokolas), Komisija toliau dokumentus vertins kaip vientisą individualų administracinį aktą (toliau – Skundžiamas sprendimas).

Tvarkos aprašo 5 punkte, kuriuo ir grindžiamas Skundžiamas sprendimas, nurodyta, kad individualių nuotekų valymo įrenginių arba nuotekų išsėmimo rezervuarų įrengimas finansuojamas tik tuo atveju, kai nėra techninės galimybės prisijungti prie centralizuotų nuotekų tinklų. Taigi, Skundžiamu sprendimu buvo pripažinta, jog pareiškėjas nėra subjektas, galintis teikti Paraišką, nes, egzistuoja techninės galimybės prisijungti prie centralizuotų nuotekų tinklų. Tokia išvada, kaip matyti iš Skundžiamo sprendimo, atsakovės atsiliepimo (b. l. 9), motyvuojama tuo, kad iš UAB „(duomenys neskelbtini)“ atsakovė gavo informaciją, jog Europos Sąjungos finansavimas ir tinklų projektavimo bei statybos darbų pradžia, pareiškėjo nurodytu adresu, yra numatyta 2025 metais, o be to, gauta informacija, jog 2024 m. vasario mėn. renkant parašus dėl vandentiekio ir nuotekų įrengimo, susirinkimo protokole pareiškėjas pasirašė, jog nesutinka jungtis prie centralizuotų nuotekų tinklų. Pažymėtina, kad Vertinimo komisijos Protokole užfiksuota, jog į UAB „(duomenys neskelbtini)“ Vertinimo komisija kreipėsi klausdama apie pareiškėjo technines galimybes prisijungti prie centralizuotų nuotekų tinklų (*esamų ar planuojamų nutiesti*).

Su atsiliepimu Administracija pateikė dokumentą, kurį įvardijo kaip „2024 m. vasario mėn. vykusio susirinkimo protokolo nuasmenintą nuorašą“ (toliau – Susirinkimo protokolas; b. l. 10). Atsakovės atstovas bylą nagrinėjant Komisijos posėdyje paaiškino, kad būtent pagal šį Susirinkimo protokolą nuspręsta, kad pareiškėjas atsisako jungtis prie centralizuotų nuotekų tinklų.

Nagrinėjamo ginčo atveju, sprendžiant dėl skundžiamo Sprendimo teisėtumo, svarbu tai, ar Paraiškos vertinimo metu teritorijų planavimo dokumentuose numatyta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra buvo įvykdyta, ar egzistavo techninės galimybės prijungti pareiškėjo įrengtą individualų nuotekų valymo įrenginį prie įrengtos, sukurtos viešosios infrastruktūros. Iš atsiliepimo aišku, kad Paraiškos vertinimo metu tokia galimybė neegzistavo, kadangi atsiliepime nurodyta, kad „Europos Sąjungos finansavimas ir tinklų projektavimo bei statybos darbų pradžia pareiškėjo nurodytu adresu numatyta šiais (2025) metais“. Aplinkybę, kad pareiškėjo gyvenamojoje vietovėje geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros nėra ir ji tik projektuojama Administracijos atstovas patvirtinto ir Komisijos posėdžio metu. Šie byloje surinkti duomenys leidžia daryti išvadą, kad Administracija nepagrįstai Skundžiamame sprendime konstatavo, kad pareiškėjas neatitinka Tvarkos aprašo 5 punkto reikalavimų, kadangi iš aukščiau aptartų įrodymų akivaizdu, jog pareiškėjas neturi techninės galimybės prisijungti prie centralizuotų nuotekų tinklų, nes tokių tinklų pareiškėjo gyvenamojoje vietovėje nėra.

Atsakovės pateiktas Susirinkimo protokolas neturi jokios teisinės reikšmės, kadangi pagal Tvarkos aprašą sprendžiant dėl kompensacijos skyrimo turi būti vertinama objektyvi į kompensaciją pretenduojančio asmens galimybė prijungti nuotekų valymo įrenginį prie esančios infrastruktūros, o ne jo subjektyvi valia atlikti ar neatlikti šiuos veiksmus.

Įvertinusi byloje surinktus rašytinius įrodymus bei aptartą ginčui aktualų teisinį reglamentavimą, Komisija daro išvadą, kad Skundžiamame sprendime akivaizdžiai neteisingai įvertintos aplinkybės, turėjusios įtakos sprendimo priėmimui ir dėl šios priežasties Skundžiamas sprendimas netinkamai motyvuotas ir nepagrįstas. Tai reiškia, kad šis sprendimas priimtas pažeidžiant VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį, bei to paties straipsnio 1 dalies 9 punkte įtvirtintą objektyvumo principą, pagal kurį reikalaujama, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs. Skundžiamas sprendimas dėl aukščiau išvardintų trūkumų taip pat neatitinka ir VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 – 6 punktuose nurodytų reikalavimų administraciniam sprendimui, taigi pripažintina, kad jis yra neteisėtas ir dėl to naikintinas, o atsakovė įpareigotina pareiškėjo Paraišką įvertinti iš naujo.

Pažymėtina, jog administracinio akto priėmimas ginčo situacijoje yra išimtinai viešojo administravimo subjekto prerogatyva, todėl Komisija, įpareigodama atsakovę priimti naują sprendimą, neturi teisinio pagrindo nurodyti Atsakovei, kokį sprendimą ji turėtų priimti. Atsakovei priėmus naują sprendimą, pareiškėjui neužkertamas kelias vėl kreiptis į Komisiją, jeigu priimtas sprendimas jo netenkina.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo „Asmuo X“ skundą tenkinti.

Panaikinti Radviliškio rajono savivaldybės administracijos Investicijų ir turto valdymo skyriaus 2025 m. rugsėjo 11 d. raštą Nr. S-2758 (8.27) „Dėl individualių nuotekų valdymo įrenginių kompensacijos“ ir įpareigoti atsakovę priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė